

โดย นางสาวอาชินี ปัทมะสุคนธ์ ผู้ช่วยเลขาธิการ
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ในการกำกับดูแลบริษัทที่เสนอขายหุ้นให้แก่ประชาชน บทบาทของ ก.ล.ต. เริ่มต้นตั้งแต่การอนุญาตให้ออกและเสนอขายใน “ตลาดแรก” โดยจะทำหน้าที่พิจารณาคุณสมบัติของบริษัทว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และเมื่อเข้าจดทะเบียนใน “ตลาดรอง” แล้ว ก็จะกำกับดูแลผู้ลงทุนให้ได้รับข้อมูลที่ครบถ้วนและเพียงพอ

เกณฑ์ใหม่! รายงานผลการขายหุ้น IPO

ก.ล.ต. เห็นถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ต่อประชาชนเป็นครั้งแรก (หุ้น IPO) ที่ครบถ้วน โปร่งใส และทันเวลา จึงปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรายงานผลการขายหุ้น IPO และมีวัตถุประสงค์นำหุ้นเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อให้ผู้ลงทุนได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจลงทุนทันเวลาก่อนวันที่หุ้น IPO จะเริ่มทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์เป็นวันแรก และไม่เป็นภาระต่อบริษัทจดทะเบียน (บจ.) ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูล เกินจำเป็น โดยหลักเกณฑ์ที่ปรับปรุงใหม่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2567 ที่ผ่านมา

หัวใจสำคัญของการปรับปรุงหลักเกณฑ์ครั้งนี้คือ การเปิดเผยข้อมูลผู้ได้รับการจัดสรรหุ้น IPO เพื่อให้เห็นว่าหุ้นที่ได้รับการจัดสรรนั้น มีการกระจุกตัวอยู่ที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดหรือไม่ โดยให้นำส่งแบบรายงานผลการขายหุ้น 81-1-IPO เพิ่มเติมในรูปแบบรายงานผลการขายอย่างย่อ (แบบ 81-1 อย่างย่อ) ซึ่งเป็นส่วนที่เพิ่มขึ้นจากปัจจุบันที่ต้องรายงานผลการขายหุ้น IPO (แบบ 81-1) ภายใน 30 วันหลังปิดการขาย โดยแบบ 81-1 อย่างย่อ ประกอบด้วยข้อมูลผู้ถือหุ้นหลัง IPO และข้อมูลผู้ได้รับจัดสรรมากที่สุด 40 รายแรก ซึ่งจะต้องนำส่งล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 2 วันทำการก่อนวันที่บริษัทจะเข้าซื้อขายเป็นวันแรก (First trading day) หรือภายใน 30 วันนับแต่วันที่ปิดการเสนอขาย แล้วแต่ว่าวันใดถึงกำหนดก่อน

เนื่องจากการซื้อขายหุ้น IPO ในช่วงแรกหลังเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มักจะเป็นช่วงที่มีปริมาณการซื้อขายหุ้นอยู่ในระดับสูงและราคาหุ้นก็มักจะมีความผันผวนมาก การเป็นหุ้นเข้าใหม่จึงทำให้ได้รับความสนใจจากผู้ลงทุนในวงกว้าง ซึ่งการเปิดเผยเกี่ยวกับผู้ได้รับการจัดสรรหุ้น IPO เป็นสิ่งที่จะช่วยเพิ่มข้อมูลสำหรับผู้ลงทุนใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนที่นอกเหนือจากข้อมูลพื้นฐานของธุรกิจที่ควรศึกษาอย่างละเอียด ไม่ว่าจะเป็นลักษณะธุรกิจ แนวโน้มรายได้ โครงสร้างการจัดการ ฐานะทางการเงิน รวมถึงความเสี่ยงต่าง ๆ ของธุรกิจ ซึ่งสามารถดูได้จากหนังสือชี้ชวน

หมั่นติดตามและรักษาสิทธิ

หลังจากบริษัทได้เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แล้ว เมื่อเวลาผ่านไปและด้วยปัจจัยต่าง ๆ ก็อาจส่งผลกระทบต่อบริษัทได้ ซึ่งบริษัทก็มีหน้าที่ในการดำรงไว้ซึ่งคุณสมบัติให้มีมาตรฐานเทียบเท่าหรือไม่น้อยกว่าตอนที่เข้าตลาดหลักทรัพย์ และมีหน้าที่เปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์กำหนดไว้ ตรงจุดนี้เอง ที่ ก.ล.ต. จะกำกับดูแล บจ.

การเปิดเผยข้อมูลเพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอ สำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุน

เมื่อใดก็ตามที่ บจ. เปิดเผยข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือไม่ชัดเจน หรือมีสิ่งที่กระทบต่อสิทธิประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้น ภายใต้อำนาจตามกฎหมาย ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ สามารถให้บริษัทชี้แจงและเปิดเผยข้อมูล หรืออาจสั่งการให้มีการตรวจสอบเป็นกรณีพิเศษ (special audit) รวมถึงการเตือนผู้ถือหุ้นให้ไปใช้สิทธิในการออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้นกรณีที่มีการขอมติในเรื่องสำคัญ และการเตือนผู้ลงทุนให้ติดตามข่าวสารบริษัทและระมัดระวังในการลงทุน

ในฝั่งของผู้ลงทุน เมื่อลงทุนแล้วก็ต้องไม่ลืมที่จะติดตามข้อมูลหรือข่าวสารของบริษัทอย่างใกล้ชิด และเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นทุกครั้ง หรือศึกษาข้อมูลเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสำคัญที่อาจจะกระทบกับบริษัท เพราะการศึกษาข้อมูลอย่างรอบด้าน และทำความเข้าใจในสิ่งที่จะลงทุน รวมทั้งคอยติดตามข่าวสารข้อมูลของบริษัทอยู่เสมอ ในฐานะผู้ถือหุ้น เนื่องจาก ก.ล.ต. ไม่ได้รับรองหรือรับประกันผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ รวมถึงผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน หรือผลตอบแทนในการลงทุน ทั้งนี้ ผู้ลงทุนไม่ควรละเลยที่จะรักษาสิทธิและติดตามข้อมูลเพื่อดูแลเงินลงทุนของเราเองด้วยเช่นกัน
